

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 273  
van **MARIUS MEREMANS**  
datum: 17 juni 2016

---

aan **SVEN GATZ**  
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

---

*Circusdecreet - Evaluatie en herwerking*

Het decreet betreffende de ondersteuning van de circuskunsten in Vlaanderen (Circusdecreet) dateert van 21 november 2008 en na bijna acht jaar wordt vastgesteld dat de regelgeving niet meer volledig afgestemd is op de actuele noden van de circussector. De minister beloofde het huidige wettelijke kader te herzien en rekening te houden met de evoluties binnen de circuskunsten.

Op mijn eerdere schriftelijke vraag (nr. 318 van 24 september 2015) over hetzelfde onderwerp antwoordde de minister dat hij van zijn administratie een startnota ontvangen had met daarin een trajectvoorstel om een mogelijke decreetswijziging met de brede sector te bespreken om het nodige draagvlak te creëren. Verder gaf de minister aan dat hij zichzelf tot de zomer van 2016 tijd gaf voor overleg met de sector.

Zelf maakt de minister reeds de opening om volgende items in rekening te brengen bij de aanpassing van het Circusdecreet:

- structurele ondersteuning voor festivals en creaties;
- projectsubsidies voor internationale festivals die Vlaamse producties programmeren;
- projectsubsidies voor Vlaamse circuskunstenaars voor internationale residenties;
- structurele subsidiëring voor circusateliers;
- projectsubsidies voor sociaal circus;
- een verbreding van de definiëring van promotieprojecten.

1. Welke concrete stappen werden genomen om de startnota te bespreken met de brede sector? Werd het overleg in het kader van de startnota afgesloten?
2. Op welke wijze werden de actoren van de circussector betrokken bij de behandeling van de startnota? Wat is de uitkomst van dit participatietraject?
3. Wat zijn de resultaten van de georganiseerde denkdagen (enerzijds voor de leden van de adviescommissie en anderzijds voor de sector)?
4. Welke impact heeft het participatietraject met de sector op de door de minister voorgestelde decretale wijzigingen? Blijven de genoemde items nog steeds de openheid van de minister genieten of stelt de minister de lijst na het participatietraject bij?
5. Hoever staat de minister met de aangekondigde opmaak van een conceptnota circuskunsten? Welke concrete timing hanteert hij?

6. Op welke wijze wil de minister, met de voorgestelde aanpassingen aan het Circusdecreet, zuurstof geven aan de circussector?
7. In hoeverre acht de minister het wenselijk om werk te maken van een actuele landschapstekening van het circuskunstenlandschap, teneinde daarmee de toekomstige beleidsbeslissingen te schragen?
8. Het Circuscentrum is de verbinding tussen de Vlaamse overheid (en haar circusbeleid) en de diverse actoren die zich bewegen op het veld van de circuskunsten. Er bereiken ons signalen vanuit de sector dat de rol van het Circuscentrum, steunpunt, dan wel belangenbehartiger van de sector, niet altijd even duidelijk is voor hen.

Heeft de minister notie van deze opmerkingen vanuit de sector? Hoe beoordeelt de minister deze opmerkingen? Op welke manier zal de minister deze bekommernissen meenemen in de herwerking van de bovenbouworganisaties binnen het beleidsdomein Cultuur?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 273 van 17 juni 2016

van **MARIUS MEREMANS**

---

1. Op basis van de startnota ging de administratie het gesprek aan met experts uit de circussector. Concreet werden twee denkdagen georganiseerd, één op 16 oktober 2015 en één op 18 februari 2016, waarbij de leden van de circuscommissie en de medewerkers van het Circuscentrum werden uitgedaagd om te reflecteren over de huidige en de toekomstige regelgeving. Voorafgaandelijk had het Circuscentrum een stakeholdersmeeting georganiseerd voor de Vlaamse circusateliërs (22/09/2015). Op 1 februari gaf de adviescommissie richting aan een nieuwe definitie van 'circus' en deed ze enkele voorstellen ter aanpassing van het huidige Circusdecreet, dit tijdens een hiervoor speciaal georganiseerd overleg (los van de beoordeling van dossiers). Op 4 mei bouwden het team van het Circuscentrum en de administratie voort op de verzamelde informatie. Via een stuurgroep met vertegenwoordigers van de administratie, het Circuscentrum, de voorzitter van de adviescommissie werd er ruim teruggekoppeld naar mijn kabinet. De stuurgroep kwam samen op 12 januari 2016, 22 februari 2016 en 18 april 2016 en heeft de opdracht de input van de sector om te zetten naar duidelijke beleidslijnen.
2. Deel 1 van deze vraag werd beantwoord onder vraag 1.  
Hierbij vindt u de vaststellingen op basis van het participatietraject en de belangrijkste beoogde wijzigingen:
  - Een eigen regelgeving voor circus blijft wenselijk. Er gaat een grote kracht uit van een gans veld (gaande van ateliers, amateurs, semi-professionelen tot professionelen) dat verenigd is in één decreet. De sector is bovendien te fragiel om opgeslorpt te worden in het Kunstendecreet.
  - De sector geeft een duidelijk signaal over de nood aan professionalisering nadat de voorbije jaren vooral werd ingezet op de op- en uitbouw van een circusveld in Vlaanderen. Het circusbeleid heeft van bij de start van het huidige decreet zijn effecten niet gemist, nu is de continuering en professionalisering van het grootste belang.
  - De belangrijkste inhoudelijke wijziging die op dit moment voorligt en overtuigend is omwille van het grote draagvlak is de functiegedachte integreren (cf. nieuw Kunstendecreet en nieuw decreet SCW) zodat organisaties zelf de verantwoordelijkheid en keuze krijgen om hun profiel te bepalen.
  - Alle Vlaamse circusateliërs zijn overtuigd dat het Circusdecreet de subsidiëlijn is waaronder zij inhoudelijk thuishoren.  
Er zou een werkbaar ondersteuningsmodel moeten uitgewerkt worden voor de circusateliërs (rekening houdend met de gevolgen van de ISH), die nu enkel een minimale basisondersteuning genieten via het Circuscentrum en waarvan sommige beroep doen op het Jeugddecree bij gebrek aan (verbinding- en doorstroom)mogelijkheden binnen het Circusdecreet.
3. De denkdagen resulteerden in een uitvoerige verslaggeving en toelichting op de stuurgroep en lieten mij toe volgende inhoudelijke lijnen te weerhouden:
  - De functiegedachte werd naar voren geschoven en kende een grote gedragenheid.
  - Ruimte voor zakelijke professionalisering en meer structurele ondersteuning zijn nodig. De sector is daar ook klaar voor.
  - Integreren van de circusateliërs in het circusdecreet.Ik ben er mij van bewust dat de sector hoopvol uitkijkt naar een gewijzigd decreet.

4. Het participatietraject met de sector bevestigt de eerder gedetecteerde noden. De genoemde items blijven zeker overeind.
- Ik wil de openheid die ik voor ogen houd koppelen aan de functiegedachte zoals die in het Kunstendecreet ingang vond en ook in het nieuwe decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk prominent zal herbevestigd worden.
  - Het participatietraject loopt nog verder in nauw overleg met mijn administratie en de sector en dit zowel i.f.v. de conceptnota als i.f.v. de uiteindelijke decreetwijziging.
5. Het is de bedoeling om eind 2016 een conceptnota voor te leggen aan de Vlaamse Regering. De timing voor het eindresultaat, namelijk de inwerkingtreding van een gewijzigd Circusdecreet, blijft 2018.

6. Anno 2016 is de afbakening in het decreet van 21 november 2008 te scherp geworden en vormt het eerder een belemmering voor de dynamiek in de circussector. Bovendien biedt de regelgeving onvoldoende groeikansen en stimulansen tot professionalisering, hetgeen noodzakelijk is om circus te laten groeien als kunstdiscipline.

Volgende uitdagingen stellen zich voor de sector :

- (zakelijke) professionalisering;
- ondersteuning en inbedding van het sociaal circus in het bijzonder in de werking van circusateliers.
- meer zekerheid voor gevestigde organisaties op langere termijn;
- het creëren van ruimte voor ontwikkeling (niet resultaat gebonden);
- inhoudelijke verruiming van beurzen zodat ook interessante opleidingen voor dramaturgie, regie, techniek & veiligheid voor ondersteuning ingediend kunnen worden;
- zelfprofilering van de organisaties (bepalen van eigen profiel obv functies);
- nieuwe evoluties in een sterk evoluerend circuslandschap.

Bovendien heeft het Vlaamse circus een sterke internationale focus en bereik. Het Vlaamse circusbeleid werkt steeds vaker als inspiratiebron voor andere landen. Dat internationale aspect is een voorbeeld voor andere sectoren en een extra troef voor een investering vanuit het beleid.

7. Het Circuscentrum heeft een eerste versie klaar van de landschapstekening, momenteel nog een werkdocument. Ik ben ervan overtuigd dat die tekening belangrijk is als omkaderend fundament voor de wijziging van het decreet.
8. Ik heb weet van én begrip voor de signalen uit de circussector die wijzen op onduidelijkheid omtrent de verschillende rollen die het Circuscentrum opneemt. Deze verwarring geldt trouwens evengoed voor andere intermediaire structuren binnen belendende sectoren en beleidsvelden. Uit de bovenbouw oefening die momenteel loopt in de schoot van mijn administratie blijkt dat die rollencombinatie of –vermenging (praktijkondersteuning, belangenbehartiging, onderzoekersrol, presentatierol....) vraagt om uitklaring. Het is in elk geval mijn ambitie om hiervan werk te maken.